

TYGODNIK ŻYDOWSKI

Organ Organizacji Syjonistycznej w Tarnowie

Rok XII

Tarnów, piątek 13 stycznia 1939 r.

Nr. 2

„Syjonizm dąży do stworzenia publiczno-prawnie zagwarantowanej siedziby dla narodu żydowskiego w Palestynie”.

(Bazylea 1857)

Nr. tel. 45

Konto P.K.O. 410.288

Redakcja i administracja: pl. Kazimierza W. 3

Godziny przyjęć od godz. 4 do 5 popołudniu

Rękopisów nie zwraca się

TREŚĆ:

Dr S. Goldberg: O prawo do życia
Sesja budżetowa Rady Kahalnej
Rola młodych
Szkola powszechna „Safa Berura”
Grypa
Nowy Zarząd „Jad Charuzim”
Z życia „Bnei-Syjonu”
Pracownicy państwowi wobec wyborów samorządowych
Z organizacji syjonistycznej
Z zrzeczenia Kupców i Przemysłowców
Ze sportu — Kronika i inne

Staraniem organizacji „Bnei Syjon” w Tarnowie odbędzie się w sobotę dnia 14-go stycznia 1939 r. w salach hotelu „Bristol”

Początek o 8 wiecz.

Pierwszorzędnym jazz

WIELKI DOROCZNY DANCING

Konkurs tańca cylin-

drowego — Wstęp 99gr

Komu przez przeoczenie nie doręczono zaproszenia, może je odebrać w lokalu Bnei-Syjonu, pl. Kazimierza W. 3 w godzinach wieczornych.

Część dochodu przeznaczona na rzecz wysiedleńców z Niemiec

Dr S. Goldberg

O prawo do życia

Naród Żydowski składa się, jak każdy inny naród, z różnych warstw społecznych, klas i grup gospodarczych.

Każda z tych warstw i grup ma swoje zadawodowe czy też społeczne interesy i cele; jednak ponad sprzecznościami tych grup i warstw stoi wspólność interesu żydowskiego bezpieczeństwa, mienia i życia, interes ogólnonarodowy, który koncentruje wszystkie programy i wszystkie wysiłki w tym wspólnym postulatcie, jakim jest prawo do życia.

Normalny i zdrowy naród posiada oprócz zrzeczeń gospodarczych i związków zawodowych także partie polityczne, które w odróżnieniu od celów gospodarczych poszczególnych grup, prowadzą walkę o prawo do życia dla całego narodu. Drogi poszczególnych grup politycznych rozchodzą się jednak często wówczas, gdy ustala się cele i metody pracy politycznej.

Jedni gdziekolwiekbydż, może istnieć spór o to, co należy uważać za naród względnie za interes narodowy, to u żydów rozstrzygnięcie tej kwestii nie natrafia na żadne trudności. Położenie Żydów jako mniejszości narodowej jest wprost tragiczne. Wrogość nas prowadziła walkę nie przeciwko jakiejś klasie, jakiemuś odłamowi żydostwa, lecz przeciwko całoci narodu, przeciwko wszystkim Żydom. Żadna klasa społeczna czy zawodowa nie może o sobie twierdzić, że antysemityzm jej nie dotyczy i dlatego że Żydzi jako całość muszą toczyć walkę o prawo do życia.

Nasze bezpieczeństwo, nasze mienie i życie jest zagrożone i cały naród musi toczyć walkę w obronie swych praw.

Zachodzi jednak pytanie, jakie organy mają w imieniu narodu toczyć tę walkę, czy do tej walki przystępowane są zrzeczenia gospodarcze i zawodowe czy też polityczne.

Nie ulega żadnej wątpliwości, że zrzeczenia gospodarcze i zawodowe jako takie nie mogą i nie są w stanie prowadzić walk politycznych o całość interesów narodowych.

Do reprezentacyjnych instytucji prawno-publicznych jak sejm i gminy, w których rozstrzyga się los wszystkich obywateli, interes wszystkich klas i zawodów, nie można jako przedstawicieli wysłać ludzi, którzy reprezentują jedynie ciasny interes pewnej klasy czy też zawodu.

Jedynie przedstawiciele partii politycznych, obejmujących w swych programach żywotne interesy całego narodu, mogą być reprezentantami narodu w tych ciałach, w których decyduje się o naszych prawach i

o naszym losie. Jak długo ta słuszna zasada miała zastosowanie, Żydzi mieli liczną i dobrą reprezentację.

Niestety stosunki się pogorszyły od czasu, gdy w ulicy żydowskiej każda grupa zawodowa uważała za stosowne prowadzić swoją własną politykę i wysuwać do ciał reprezentacyjnych własnych przedstawicieli.

Kupcy wysuwali przy wyborach swoich kandydatów, tak samo czynili rzemieślnicy i oczywiście robotnicy żydowskie.

Ten stan rzeczy był na rękę tym czynnikom, które stały wśród Żydów zamęt i które pod hasłem walki z partiami politycznymi popierały akcje polityczne grup zawodowych i gospodarczych. Ten zamęt wykorzystali też dla siebie osobnicy, którzy wysuwali się jako reprezentanci grup zawodowych, prowadząc pod nowymi szyldami politykę dawnej asymilacji. Okazało się jednak, że ta polityka zbankrutowała na całej linii.

Podziękowanie

W. Państwu Teodorom Rothom

za ofiarowanie cennego zegara ściennego na rzecz szkoły składającego serdeczne podziękowanie

Dyrekcja gimnazjum „Safa Berura” w Tarnowie

LEKARZ JAKUB ADLER

ordynuje w chorobach wenerycznych i skórnych
w Tarnowie, ul. Sowińskiego 2
od 9 — 12 i od 3 — 6

Chcąc zatem najwyższy, aby Żydzi wrócili do zdrowej zasady, iż politykę narodu prowadzić mogą jedynie partie polityczne, które mają na oku interesy całego narodu a nie jednej tylko klasy, jednej warstwy lub grupy zawodowej.

Zasada ta oczywiście może w praktyce ulec pewnej modyfikacji o ile zrzeczenia gospodarcze i zawodowe wysuwają jako swych reprezentantów ludzi przygotowanych do pracy politycznej, wyznających program narodowo-żydowski i mających odwagę bronięcia swych przekonań i interesów całego narodu żydowskiego.

Gdy przy jakichkolwiek wyborach o głosy żydowskie będą się ubiegały partie polityczne mające program narodowo-żydowski, łatwo będzie stworzyć reprezentację odpowiedzialnych czynników w żydowskim życiu politycznym. W ten sposób będzie też można łatwo oczyścić życie polityczne z chwałost i nieodpowiedzialnych ludzi a stworzyć warunki skuteczniejszej walki o nasze prawa.

FIRMOM TARNOWSKIM

zakłada księgi handlowe i sporządza bilanse

BIURO BUCHALTERYJNO-REWIZYJNE

P. DIAMANTA

KRAKÓW, GRODZKA 13 — Tel. 131-12

PRACUJ BOGAĆ SIĘ ZBIERAJ

a oszczędności składaj w Powszechnym Banku Związkowym: na książeczki wkładowe imienne lub na okaziciela gwarantujące bezwzględną tajemnicę wkładu. Wkłady płatne na każde ządanie lub za wypowiedzeniem w centrali i oddziałach. Oprocentowanie od 1% do 10% rocznie.

POWSZECHNY BANK ZWIĄZKOWY W POLSCE S. A.

Warszawa, Bielsko, Cieszyń, Drohobycz, Gdynia, Kraków, Lwów, Przemyśl, Stanisławów.

ODDZIAŁ w TARNOWIE UL. WAŁOWA 12.

Sesja budżetowa Rady kahalnej

Preliminarz budżetowy Gminy Wyznawców Żydowskiej w Tarnowie na rok 1939 był rozpatrywany przez Radę kahalną na dwóch posiedzeniach, odbytych pod przewodnictwem prezesa p. Eliasa Gwirza w sobotę 7-go i w niedzielę 8-go b. m.

Dyskusja budżetowa została podzielona na dwie części — ogólną i szczegółową. Dyskusja ogólna, która trwała przez cały wieczór sobotni stała na właściwym poziomie i zamieniała się w walkę o światopogląd między syjonizmem, bundyzmem i ortodoksją. Dyskusja była żywa, a miejscami nawet burzliwa. Wszyscy jednak bardzo obiektywnie i łagodnie wyrażali swoje zdanie o przedłożonym budżecie, oraz z uznaniem podkreślali sukcesy zarządu w wszystkich prawie dziedzinach gospodarki kahalnej. Gdy jednak chodziło o przyjęcie rabina z wyższym wykształceniem świeckim — to wytorowała się oryginalna większość, złożona z przedstawicieli Bundu, Agudy, Poale-Syjonu lewicy, Belza i Bobowej i dzięki tej większości wniosek ten upadł.

Na posiedzeniu sobotnim po odczycitanie protokołu z poprzedniego posiedzenia, prezes p. dr Chomet przedłożył wypracowany budżet na rok 1939, zaznaczając, że wymiar został dokonany sprawiedliwie i równomiernie, przy czym zwolniono zupełnie od płacenia składek około 250 zaobłątłych płatników. Wymiar składek gminnej za rok 1938 na łączną kwotę około 80.000 zostały jednogłośnie uchwalone, po czym Rada wyraziła podziękowanie komisji budżetowej z p. Zygmuntom Fleischerem na czele za jej sumienną i gorliwą pracę.

Następnie przystąpiono do rozpatrywania preliminarza budżetowego. Dyskusję budżetową zajął prezes p. dr Chomet dłuższym przemówieniem programowym o zadaniach gminy w chwili obecnej, oraz o planach zarządu kahalnego na rok następny. Na wstępie swego przemówienia p. dr Chomet zaznaczył, że dnia 2 grudnia 1938 wybrany w drodze wyborów nowy zarząd objął agendy kahalne na uroczystym sympozjum posiedzeniu starego Zarządu wraz z nową Radą i zarządem kahalnym, obecność ówczesnego wicestarosty p. mgra Choczyńskiego i referendarza p. mgra Plika. P. wicestarosta mgr Choczyński oświadczył wówczas, że przejście rządów w kahalę przez wybrane władze kahalne stanowi akt przełomowy dla tutejszej ludności żydowskiej, przy czym wyraził p. wicestarostę nadzieję, że wybrane władze kahalne spełnią zadania nie tylko przewidziane ustawą, ale też podyktowane życiem, że nie ograniczą się do suchoego przestrzegania przepisów ustawy, lecz wyjdą z tych ram i wykoną będącą zadania, które im życie nasunie i że instytucje, które istnieją dla dobra tutejszej ludności żydowskiej znajdują odpowiednią opiekę. Możemy z zadowoleniem stwierdzić — oświadcza p. dr Chomet, że ta enuncjacja ówczesnego przedstawiciela władzy nadzorczej pozostała w mocy, bo ze strony wszystkich czynników naszej miejscowej władzy nadzorczej — p. starostę Syska dać należy pełną i sprawiedliwą ocenę i pełne życielskie traktowanie spraw Gminy Wyznawców Żydowskiej w Tarnowie, za co z tego miejsca imieniem Zarządu i Rady najszerzej wyraża nadzorczą dyskusję.

Przechodząc do omówienia preliminarza budżetowego w świetle obecnej sytuacji ludności żydowskiej, stwierdza p. dr Chomet, że zadaniem gminy żydowskiej jest nie rozwiązywanie problemów politycznych. Gmina winna być ostoją dla mas żydowskich, ich duchową obroną, która by umożliwić masom żydowskim przetrwać obecny, ale nieamisydny i gwałtowny ludność żydowska znalazła otuchę i oparcie w ciężkiej swej walce o byt, oraz gdzie wysiłki narodu żydowskiego dla wybudowania Erec Izrael znalazłyby właściwy rezonans i poparcie. Zarząd kahalny skłaniający się z przedstawicieli różnych ugrupowań politycznych, świadom swych zadań i obowiązków wobec ludności żydowskiej pracuje harmonijnie i zgodnie z interesami gminy. Nie z tego powodu program ten nie rezygnuje, nie dzięki dobrej woli wszystkich, znajduje się zawsze wspólna platforma pracy. Nie ma w zarządzie targów o hegemonię — wszyscy pracują dla dobra ludności żydowskiej.

Ten harmonijny i wspólny wysiłek jest tym bardziej konieczny, ponieważ zadania gminy, szczególnie w dziedzinie opieki społecznej rosną z dnia na dzień w miarę postępującej pauperyzacji mas żydowskich. W Tarnowie już jest tego rodzaju sytuacja, że co trzeci żyd. korzysta jawnie z opieki społecznej. Pomoc jest zależna od tego, jak jasna jest sytuacja finansowa. Jednym z głównych źródeł dochodów gminy to składka gminna i zadanie jest zdecydowanie uczynić wszystko, by kwoty preliminowane z tego źródła wpłynęły i by prawomocne wymiary zostały uznane tak przez ludność jak i poszczególnych członków zarządu. Zarząd poczynił też cały szereg kroków celem usprawnienia gospodarki kahalnej. Przede wszystkim zarząd dąży do zupełnego uregulowania w tym rozdziału wydatków, przy czym zarząd będzie ściśle przestrzegał terminów płatności rat długów długoterminowych.

Zadania gminy żydowskiej są ogromne. Konstruktynia pomoc biednym musi ogarnąć coraz szerzej sfery. Dlatego też należy rozbudować kasę Gmias Chasudim, która ratuje tysiące egzystencji. Ogół

społeczeństwa jednak niestety obojętnie się odnosi do tej tak ważnej placówki.

Szkolnictwo żydowskie ogólne i zawodowe winno znaleźć właściwe poparcie ze strony gminy, przy czym zarząd winien dużo poświęcić uwagi problemom przetwarzania, szczególnie młodzieży żydowskiej. Równocześnie należy pomóc doradczą nietylko kontynuować, ale ja w ramach możliwości jeszcze bardziej rozszerzyć. Szpital, który w ciągu ostatnich dwóch lat został postawiony na właściwym poziomie, będzie nadal cennym czynnikiem w trosce o opiekę nad ludnością kahalną, który poczyni też starania o powiększenie ilości łóżek i o uruchomienie pawilonu dla chorob zakaźnych. Praca na rzecz wysiedleńców, prowadzona od pierwszej chwili przez gminę żydowską przy pomocy komitetu uwyświatelskiego, będzie nadal kontynuowana z całą gorliwością i intensywnością.

Zamierzenia zarządu kahalnego są oczywiście zależne od społeczeństwa żydowskiego naszego miasta, które winno dostarczyć koniecznych funduszy, bez których żadne plany, nawet najlepsze nie mogą być realizowane. Społeczeństwo żydowskie winno zatem zrozumieć, że rozbudowa instytucji samopomocy i opieki społecznej jest kategorycznym nakazem chwili i że dzięki tym instytucjom ułatwi się i umożliwi przetrzymanie tego tragicznego dla Żydów okresu.

Przedłożony budżet nie jest wyrazem jakiegos określonego światopoglądu. Brak stałej większości w Zarządzie i Radzie uniemożliwia Zarządowi prowadzenie gospodarki według jakiejś określonej linii politycznej. Budżet ten został wygotowany w atmosferze wzajemnych ustępstw. Jest to budżet kompromisowy i dlatego nie jest wolny od bud i usterek. Budżet ten jest jednak wyrazem woli całego zarządu kahalnego do spełnienia zadań, jakie życie narzuca jednej instytucji prawnopublicznej samorządu żydowskiego. Apelowo o objęcie trwałego traktowania budżetu zakończył prezes p. dr Chomet swoje przemówienie.

Pierwszy z dyskusji zabrakł głos p. Zeller (Bund), który jak zwykle rozłożył przed radą program bundowski dla rozwiązania kwestii żydowskiej, usiłując udowodnić, że jedynie bundizm jest właściwym zbawieniem dla przesładowanych mas żydowskich i że wszelkie inne sposoby rozwiązania kwestii żydowskiej, wnoszone przez syjonistów — ortodoksy są zawodne. W przemówieniu swym p. Zeller zaznaczył, że w Bundzie i syjonizmie oraz palestinizmie, a szczególnie ostro zaatakował ortodoksy z Agudą na czele, przy czym poruszył również ostatnie wybory do Sejmu i rad miejskich.

Odnosnie do budżetu, stwierdził mowca przeogłoszonej pozycji na cele religijne. Z uznaniem podkreślił zastugi zarządu kahalnego w sanowaniu stosunków w szpitalu żydowskim, którego wydatki są preliminarzowo o 6000 zł mniej niż w roku 1938, mimo, że obecnie szpital stoi na poziomie o wiele wyższym niż wówczas. Ponadto podkreślił mowca z uznaniem pracę krypy w własne przedsiębiorstwo, oraz pracę zarządu dla wysiedleńców.

Drugą mowę opozycyjną wygłosił p. mgr Lenkiewicz (Poale-Syjon-lewica), który polemizując z wywodami p. Zellera stwierdził, że nazywanie emigracji do Palestyny — emigracją do kraju żydowskiego, jest w kawałku nie jest demagogią. Emigracji żydowskiej bowiem nikt nie wymyślił. Stworzył ją życie, a syjonizm pragnie też właśnie emigrację regulować i nadać jej pewien określony cel. Odnosnie do budżetu stwierdził mowca tendencję do „klerikalizowania” życia żydowskiego, oraz konieczność usprawnienia gospodarki kahalnej. Przedłożony budżet uważa za reakcyjny i dlatego będzie głosował przeciw.

P. Salomon Mehr (Aguda) wygłosił dłuższe przemówienie polemiczne, w którym odparł zarząd przedstawicieli Bundu przeciw ortodoksyj, a w szczególności Agudzie. Atakował ostro Bund i wyłożył przyczynę zwycięstwa Bundu przy wyborach samorządowych, stwierdzając, że jest to tylko zwycięstwo chwilowe. W końcu zaznaczył, że jedynie wiara i przestrzeganie przepisów religijnych mogą żydów uratować od nieszczęść.

P. dr W. Schenkel (Mizrach) podkreślił potrzebę żydowskiej szkoły zawodowej, zaznaczył, że wszystkie akcje społeczne winne być prowadzone pod kontrolą gminy, oraz omówił sprawę realności budżetu, sprawę wpływów składek gminnej i sprawę krypy.

P. Mechel Schneider (Belz) wskazał na charakter religijny gminy i domagał się spotęgowania działalności dla pogłębienia wiary i przestrzegania przepisów religijnych.

Dłuższe przemówienie wygłosił p. dr W. Schenkel, który byłby ujemnie odparł zarząd Bundu przeciw syjonizmowi, zaznaczając, że dyskusja z Bundem jest beznadziejna, bo Bund żadnych wniosków nie wyciąga z rzeczywistości życiowej. Między bundyzmem a syjonizmem istnieje przepaść nie do przebycia. Bund uznaje golus, a syjonizm golus neguje. Syjonizm bowiem uważa, że największą naszą tragedią — to nasza bezdomność i dlatego należy wybudować własną siedzibę narodową w Palestynie, co wcale nie umniejsza i osłabia naszej wiary o byt i o prawa w krajach golusowych. Rozwiązanie kwestii żydowskiej może nastąpić jedynie przez odbudowanie Państwa żydowskiego w Palestynie. Emigracja do Palestyny ma to ideowe i z ewakuacyjnym nie

ma nie wspólnego, a identyfikować ideowe osadnictwo w Palestynie z ewakuacyjnym będącym tworem antysyjonizmu może tylko ten, kto ma złą wolę. Syjonista stoja całym sercem i duszą przy demokracji. Żydzi bowiem są żywotnie zainteresowani w tym, aby w walce między totalizmem a demokracją zwyciężyła demokracja, bo tak im dyktuje instynkt samozachowawczy. W wspólnej walce o nowe demokratyczne formy życia Żydzi winni jednak wystąpić jako twórczo samodzielny i niezależny.

Następnie omówił stanowisko syjonistów przy ostatnich wyborach do Sejmu, oraz wskazał na ciężką sytuację posłów żydowskich w Sejmie. Przechodząc do przedłożonego preliminarza budżetowego, stwierdził p. dr Schenkel, że budżet nie ma linii światopoglądowej, że jest on wynikiem kompromisu, że nie którym instytucjom syjonistycznym przyznano subwencje minimalne, które mają chyba jedynie charakter symboliczny, bo nie stoja w żadnej proporcji do działalności i znaczenia odnosnych instytucji. Stalo się to na skutek braku większości, która mogła narzucić gospodarce kahalnej swoją linię ideową i dlatego kompromis był konieczny. Mowca wezwał zatem do jednogłośnego przyjęcia przedłożonego preliminarza budżetowego i do poczynienia starań, by został zatwierdzony w brzmieniu uchwalonym przez Radę.

P. Ben Giger (Jah Charuzim) wniósł o wstawienie pozycji 15.000 zł do dotychczasowych terminów. Przemawiały ponadto po raz drugi pp. Zeller, Mehr, mgr Lenkiewicz i dr Chomet i na tym dyskusja ogólna została zakończona.

Na posiedzeniu poniedziałkowym toczyła się dyskusja szczegółowa nad preliminarzem budżetowym referowanym przez p. Henryka Holländera.

Preliminarz budżetowy na rok 1939 przedstawia się następująco: Globalna suma budżetu wynosi tak po stronie dochodów jak i wydatków kwotę zł 324.895.

Wydatki: Zaległości bierne (spłata zaległych długów) zł 22.800, rabinat i urzędzenia religijne zł 22.807, administracja biura gminy zł 25.865, synagogi, bóżnice i realności gminne zł 20.330, uboi rytualny zł 40.604, cmentarz zł 11.117, tania rytualna zł 3.360, biblioteka gminy zł 100.—, szpital zł 63.480, dom starców zł 15.482, opieka społeczna i akcja święteczna zł 49.900, subwencje zł 30.750, asurakcja, podatki i odsetki hipoteczne zł 8.200, ubezpieczenie pracowników gminy zł 7.500, nieprzewidziane wydatki administracyjne zł 3.000. — Razem zł 324.895.

Dochody: Składki gminne bieżące i zaległe zł 99.000, czynszu z domów mieszkalnych zł 10.000, uboi rytualny zł 121.300, cmentarz zł 25.555, tania rytualna zł 13.500, szpital i dom starców zł 40.000, subsydia zł 5.040, służby zł 7.000, akcja paschalna zł 3.500. — Razem zł 324.895.

W dyskusji szczegółowej, która trwała około 6 godzin zabierali kolejnie głos pp. prezes dr Chomet, Zeller, mgr Lenkiewicz, Grünbaum, Hutter, dr Schenkel, Mehr, Choczyński, Churazim, Choczyński, wiceprezes W. Götler, D. Batiss, S. Mehr, dr. Schönwetter, A. Rosenzweig, H. Holländer, Henryk Fluhr, I. Kohn, Ch. Fessel i Ginger.

Żywa szczególnie dyskusja wywołała pozycja przeznaczona dla rabinatu. Radni bundowscy i poale-syjonistyczni ostro zaatakowali rabinat, wytkając mu cały szereg zarzutów, zaś w obronie rabinatu wystąpił rabin mizrachistyczny i agudowski.

Namietnia była dyskusja nad sprawą przyjęcia rabina z wyższym wykształceniem świeckim. Zarząd bowiem uchwalił zgodnie z zdaniem władzy nadzorczej przyjąć rabina z wyższym wykształceniem świeckim, wychodząc z słusznego założenia, że taki rabin jest w Tarnowie z różnych przyczyn bezwzględnie konieczny. Pozycja na ten cel do budżetu wstawiona była jednak namietnie zwałczana, tak przez lewicę jak i prawicę. Panowie Mechel Churaply i Salomon Mehr mieli wspaniałą platformę, p. Batelson, mgrm Lenkiewiczem i dzięki głosom tej dzwiny spółki — (9 głosów przeciw 6) wniosek zarządu o przyjęcie rabina z wyższym wykształceniem świeckim upadł.

W toku dyskusji nad działem przeznaczonym dla synagogi zabrakł głosów członków zarządu kahalnego, a zarazem przewodniczący zarządu Nowej Synagogi p. Henryk Fluhr, który charakteryzował poszczególne ugrupowania polityczne działające na terenie kahalnym, przy czym stwierdził, że wszystkie te ugrupowania działają harmonijnie dla dobra gminy.

Następnie omówił niektóre pozycje budżetowe, oraz przedstawił gospodarkę i stan finansowy Nowej Synagogi.

Również pozycja szpitala żydowskiego była szczegółowo omówiona w toku dyskusji, przy czym mowcy wyrazili wielkie zadowolenie z powodu sanacji stosunków w szpitalu żydowskim, a dyr. p. dr Saperowicz Rada wyraziła podziękowanie za zorganizowanie i ujemne kierowanie szpitalem żydowskim.

Żywa a miejscami namietna była dyskusja nad działem subwencji, ale w końcu dział ten został uchwalony w brzmieniu przedłożonym przez zarząd.

W końcu uchwalono większością głosów całość budżetu.

fr.

Akcja legitymacyj na ukończeniu

Staraniem komitetu lok. org. syjon. w Tarnowie wygłosi w piątek 13 bm. o godz. 7:30 wiecz. w lokalu przy pl. Kazimierza W. 3

tow. Regina Silberpennigowa REFERAT n.t. „SZALOM ALEJCHEM“

Rola młodych

Jesteśmy świadkami zjawiska, zachodzącego we wszystkich społeczeństwach współczesnych, że w miejsce starych i zużytych programów i metod politycznych starszej generacji, przyszedł ludźmi młodzi i nieznający nic wspólnego z dotychczasowymi „liniami podziału” nowe hasła i drogowskazy. Szeręg narodów europejskich — bez względu na ich formy ustroju — wykreśliło się swych dawnych tradycyjnych „linii wytycznych” i przyjęło poglądy młodych, jako bardziej odpowiadające wymogom życia współczesnego. Powody zaś tych zmian nie leżały w jakiejś dążeń do prowadzenia walki pomiędzy pokoleniem starszym a młodszym, lecz wynikały raczej z tego, że pewne animozje i „roznieci” istniejące między starymi stały się dla nowego pokolenia wręcz niezrozumiałymi.

Przenosząc te uwagi na grunt naszej organizacji, mianowicie na grunt organizacji ogólnie syjonistycznej zauważamy, że śmiało i bez rezerwy można je będzie zastosować i do naszych rodzimych stosunków. Słomy bowiem wobec całego szeregu faktów z którymi się nasi starsi towarzysze tak dalece oswoiili, że stan odmienności od istniejącego uważali za stan anormalny. My zaś młodzi z tymi faktami pogodzić się nie możemy.

I tak ciągle jeszcze istnieją w granicach Państwa Polskiego trzy krajowe organizacje ogólnie syjonistyczne, pracujące niktyleko każda z osobna, ale nierzwalczające się wprost, chociaż ideologicznie wszystkich tych organizacji są identyczne. Na wielu już zjazdach partyjnych podejmowano rezolucje o „zjednoczeniu” się syjonistów, czy to warszawscy, lwowscy, czy krakowscy jednomyślnie uchwaliły załączenie zjednoczenia się i utworzenia jednolitej organizacji ogólnych syjonistów w Polsce, ale zawsze w ostatniej chwili cały dotychczasowy trud podejmowany w tym kierunku rozbił się o nieistotne ambicje osobiste, czy lokalne.

I dziś jeszcze od czasu do czasu tylko odciebie się jakiś głos zszawszca z mniejszego miasta z wyrażeniem podziśm naszym „zjednoczenie” syjonistycznych, co będzie za sprawą inifikacji, kiedy wreszcie doczekamy się jednej organizacji ogólnych syjonistów w Polsce? Jedyną zaś odpowiedzią na te pytania jest ukazujący się raz na jakiś czas wstydliwy komunikat w prasie, że już, że nastąpi zjednoczenie. Widzimy więc z tego, że nasi starsi towarzysze z istniejącym, choć szkodliwym stanem się pogodził i z bólem nierzaz, ale i z biernością przyglądają się nonsensownemu podziałowi na trzy organizacje.

My jednak młodzi, bez względu na to z jakiego miasta pochodzimy z całą siłą przecistawiamy się tej bierności. Gdzie tylko możemy i dokąd nas wpływ dociera walczymy o jednolitość organizacji syjonistycznej w Polsce. Obojętym jest dla nas, gdzie będzie siedziba Egzekutywy, obojętym jest dla nas kto będzie zasiadał w Egzekutywie, czy większość towarzyszy będzie z Warszawy, czy z Krakowa, byłoby tylko ci towarzysze ideologicznie nam odpowiadali i byliśmy nam reprezentatywni. Uważamy też, że jedynym sposobem przyspieszenia procesu unifikacyjnego jest wywieranie stałego nacisku od dołu na naszych przywódców. Taki zaś wpływ wywierać najlepiej potrafi młodzież.

Podjęcie młodych do innych zagadnień postaram się omówić w następnym artykule.

Mgr Marjory Mann

Firma JAKUB HABER

przemysł drzewny

poszukuje BIURALISTKI ze znajomością pisania na maszynie

Zgłoszenia: ul. Goldhamera 4, II piętro;

Szkoła powszechna „Sała Berura“

Trudno reasumować wyniki półrocznej pracy szkolnej tym bardziej, jeśli to półrocze trwało zaledwie 4 miesiące z włączeniem świąt i dni wolnych od nauki.

Świadectwa półroczne wydane dzieciom stwierdzają wprawdzie stopień osiągniętych przez nie wiadomości w zakresie poszczególnych przedmiotów, ale właściwie wyniki dają się ocenić dopiero z końcem roku szkolnego, kiedy materiał nauczania zostanie wyczerpany i kiedy nastąpią promocje uczniów do wyższych klas. Czynność tę poprzedzi wizytacja szkoły przez odpowiednie Władze szkolne, które zyczliwie odnozą się do naszej instytucji i z wielkim szacunkiem i uznaniem wyrażają się o jej wysokim poziomie wychowawczym i dydaktycznym. Świadczy o tym chyba najlepiej nadanie szkole naszej uprawnień szkół państwowych.

Na razie odbyła się tylko wizytacja przedmiotów jidajstycznych, która wypadła bardzo pomyślnie. Wizytator rektor p. dr Stein stwierdził wysoki stan wiadomości, dobre opanowanie przez dzieci języka hebrajskiego, a ponadto zwrócił uwagę na piękną atmosferę ideologiczną panującą w naszej szkole. Nie jest to bezspornie zasługą wszystkich czynników utrzymujących i pielęgnujących naszą szkołę. Na pierwszy plan wysuwa się gołiwa i oddana praca kierownictwa i nauczycielstwa. Dobór grona nauczycielskiego wykwalifikowanego i doświadczonego pozwala na pewną specjalizację przedmiotów nauczania.

Harmonijna współpraca wszystkich nauczycieli stwarza w szkole wzorową atmosferę porządku i zgody, która musi zawsze cechować ludzi pragnących wychowawczo oddziaływać i być wzorem dla innych.

Główną przeszkodą są wysiłki Zarządu szkoły około jej dalszego rozwoju. Jest to troska o konserwację budynku, jego administrację i całokształt gospodarki, która musi być celowa i sprawna, by móc sprostać ciężkim zobowiązaniom wynikającym z konieczności ciągłej rozbudowy instytucji. Kupon osobno budynku dla gimnazjum nie rozwiązuje jeszcze całkowicie kwestii należytego pomieszczenia dla szkół, dopóki szkoła powszechna i gimnazjum nie będą miały możliwości swobodnego i nieskrępowanego rozwoju w swych budynkach, co jest zresztą zadaniem Władz szkolnych. Przed tym zadaniem staje Zarząd naszej szkoły obecnie, bo odzyskanie reszty pomieszczeń staje się po prostu naszym chwielem.

Na pochwałę zasługuje jeszcze praca szerokiej reszty rodziców, którzy z głębokim zaufaniem powierzają szkole „Sała Berura” swe dzieci na wychowanie. Ich ścisłej i ofiarnej pracy z szkołą należy zawdzięczać powstanie i rozwój instytucji, w której ta praca się odbywa. Jest nią Komitet Rodzicielski, posiadający przed sobą rozległe zadania i operujący wielkim budżetem potrzebnym dla realizacji nakreślonych przez się celów. Należą tu akcje, jak dożywianie biednych dzieci, letnia kolonia pierwszorzędnie prowadzona, zaopatrywanie młodzieży biednej w odzież i pomocy szkolne (ostatnio szkoła przysłała przeszło 20 podręczników szkolnych) wreszcie pomoc w zakupowaniu niezbędnych przedmiotów szkolnych, których zasób z każdym rokiem wzrasta i których zbiory należy stale powiększać i uzupełniać.

Staraniem Związku Patronatów przy szkole powszechnej i przy oparciu Komitetu Rodzicielskiego przeprowadzoną została zupełna radiofagnizacja szkoły. Zakupiono odbiorniki radiowe i zainstalowano głośniki we wszystkich klasach. Odbyste zresztą niedawno do roczne wycieczne walne zebranie rodziców dało wyraz konieczności tej pracy przez podkreślenie gotowości do dalszych ofiar dla dobrej szkoły i dla pielęgnowania wzniesionych ideałów, którym instytucja ta służy.

Wszystko to składa się na to, że szkoła powszechna Sała Berura jest zakładem o wyraźnym obliczu i o wyraźnych celach dydaktyczno-wychowawczych w duchu państwowo-wspólnym i narodowo-żydowskim. Kierunek ten raz obrany nie wykazuje żadnych odchyleń od swej osi ani w prawo ani w lewo, nie jest on podyktowany żadną koniunkturą chwilową, nie podlega się żadnej reklamie, gdyż sam on wiele mówi za siebie. Szkoła ta wychowuje dziecko żydowskie na świadomego swych praw i obowiązków obywatela Państwa a przyltym i na dobrego narodowego żyda.

Grypa

Grypa, inaczej zwana influencją, jest schorzeniem zakaźnym t. zn. wywołanym przez chorobotwórcę drobnoustroje. Znany jest ona od czasu do czasu w większych zbiorowościach ludzkich nagminnie. Okresem jej szczególnego nasilenia są przejściowe pory roku, jak wiosna i jesień.

Obraz chorobowy grypy jest różnorodny, zależny od cech osobniczych dotkniętego ustroju, rodzaju epidemii i warunków środowiska. Mimo tej różnorodności dają się jednak ustalić pewne zasadnicze objawy oraz przebieg chorobowy grypy. I tak po kilkudniowym okresie wylegania, trwającym od czasu wniknięcia zarazków do ustroju aż do ukazania się pierwszych objawów chorobowych, odczuwa chorego na zewnątrz ogólnie niedomagania i ale samopoczucie. Po krótkim okresie czasu zjawiają się gorączka, bóle głowy oraz mięśniowe i kostne w kończynach górnych i dolnych a zwłaszcza w krzyżach. Zjawia się także zwykle nieżyt górnych dróg oddechowych, bóle gardła, kaszel.

Po kilku dniach zmniejsza się nasilenie powyższych objawów chorobowych, aż do ich zupełnego zniknięcia, ale zwykle jeszcze przez jakiś czas odczuwa chorego w okresie zdrowienia pewne niedomagania, ogólne osłabienie i t. d.

Oprócz powyższych niejako typowych i zwykłych w przebiegu gryby objawów, dochodząca się do obrazu chorobowego grypy często różne powikłania, nierzaz o nader groźnym przebiegu i dlatego zastępują one na osobne uwzględnienie. I tak zdarza się w przebiegu grypy często zapalenie płuc, niedomogi serca i krążenia krwi, powikłania brzusne, nerwowe, móżgowe, dróg moczowych, a także na skutek grypy zdarzają się wypadki uciążliwych drzemających w ustroju innych spraw chorobowych np. gruźlica.

Jak więc z powyższego wynika jest grypa schorzeniem często groźnym i dlatego ważnym się staje kwestia jej zapobiegania oraz leczenia. O ile chodzi o zapobieganie, to zahartowanie organizmu zwiększeniem stopniowania z powietrzem i wodą ma ogromne znaczenie zapobiegawcze i uodparniające, o ile jest rozciągnięte na dłuższe okresy czasu. W jesieni, na wiosnę a zwłaszcza w okresie panujących epidemii, należy zwrócić baczną uwagę na ogólną higienę osobistą i zbiorową. Unikaj należylicznych, zwłaszcza przeziębionych, zbiorowisk ludzkich, ubierać się należy dostatecznie ciepło, jednak nie przesadnie ciepło, oraz nosić ubrania luźne i swobodne a nie specjalnie obcisłe. Dalej unikaj nadmiernych wysiłków zarówno fizycznych jak i psychicznych, oraz zachowaj umiar w każdej czynności życiowej. Częste mycie rąk, zwłaszcz po zetknięciu z obcymi ludźmi, ma również duże znaczenie zapobiegawcze. Przestrzeganie naprowadzonych zasad zapobiegawczych zmniejsza bez wątpienia znacznie prawdopodobieństwo zachorowania na grype.

O ile dojdzie już do wybuchu schorzenia należy niezwłocznie podożyć się do łóżka, wezwać lekarza, zastosować się skrupulatnie do jego poleceń. Wreszcie zaznaczyć należy, że zbyt wcześnie wstawanie z łóżka może się odbić fatalnie na zdrowiu chorego i z tego też względu już po zupełnym wyzdrowieniu, należy pozostać w domu kilka dni przed wyjściem na ulicę.

Prz Ed. D.

Nowy Zarząd „Jad Charuzim“

Pod przewodnictwem p. Hermana Kleinähndlera odbyło się w niedziele 8 bm. doroczne walne zebranie członków stow. „Jad Charuzim”. Po przemówieniu prezesa p. M. Huttera i po sprawozdaniu z działalności zarządu, złożonym przez sekretarza p. Ignacego Gintera, wybrano nowy zarząd w następującym składzie: pp. Mauryt Hutter, Herman Kleinähndler, Ignacy Ginter, Zygmunt Haber, Markus Rosenberg, Rubin Weit, Hersz Majer Grünberg, Hersz Steinhauer, Abraham Warowicz, Adolf Pienig, Leon Eder, Samuel Zeller, Józef Klein, Kalman Rosenberg, Jakub Goldwasser, Chaskel Ziegler, Izrael Grünberg i Wolf Waserman.

Do komisji rewizyjnej zostali wybrani pp. Izak Stein, Szymon Tannenbaum i Mojżesz Kochan.

Polskie Zjednoczenie Chrześcijańskie

Katolicki blok wyborczy utworzony z inicjatywy Ozoneu nadał sobie nazwę „Polskie Zjednoczenie Chrześcijańskie”. Na czele Zjednoczenia stoi p. dr Goździński, a przewodniczącym sekcji propagandowej został wybrany p. prof. Dubiel.

„Bal bez balu” Ochronki żyd.

Ochronka żydowska w Tarnowie urządza pod hasłem „Pomoc dla dziecka żydowskiego” doroczny „bal bez balu”, z którego dochód przeznaczony jest na zapewnienie najbiedniejszym z wilgotnych suteryn i dusznych poddaszy pochodzących dzieciom: przytulku, pomocy pozaszkolnej, nauki języka hebrajskiego, książek i przyborów szkolnych, dożywiania, odzieży, bielizny i ubiwa.

Spółczesność tarnowska niwytawodnie weźmie gremiową ostateczną w powzięcie do jego pomocy i złoży ofiarę dla potrzebującego opieki i pomocy biednego żydowskiego dziecka.

Zarząd Nowej Synagogi

zawiadania, że w najbliższą sobotę odprawi modły nadkantor p. Rosenblatt wraz z chórem pod batutą dyryg. p. Künstlera. Odszpiewane zostaną następujące utwory:

W piątek 13 stycznia br. o godzinie 4:20 po pol. 1) Lecha dodi, 2) Mizmor szor lejrom haszabat.

W sobotę 14 stycznia o godzinie 8:30 rano 1) Minkomcha, 2) Jechi racon.

Czy wykupiłeś już legitymację partyjną?

Z organizacji syjonistycznej

Na odbytym we środę dnia 11 m. posiedzeniu prezydium Komitetu Lokalnego Org. Syjon, z udziałem przewodniczących wszystkich komisji, omówiono i załatwiono szereg spraw bieżących, ogólnej i organizacyjnej natury, przy czym przyjęto do wiadomości sprawozdania z prac poszczególnych komisji.

Zapowiedziany zjazd okręgowy ogólnych syjonistów odbędzie się w niedzielę dnia 29 bm. z udziałem członka Egzekutywy krakowskiej, Komitetu lok. w Tarnowie czynni już konieczne przygotowania.

Komisja kulturalna przy Komitecie lok. org. syjon, pod przewodnictwem tow. dra Grünberga, reaktywowała, jak zwykle w okresie zimowym, tak i obecnie Uniwersytet ludowy im. dra O. Thoma. Dnia 6 bm. wygłosił referat n. t. „Walka o Erec” tow. dr Schenkel wobec licznie zebranych publiczności ze wszystkich ster tow. żyd. społeczeństwa. W ramach działalności powyższego Uniwersytetu ludowego, wygłosi 13 bm. w sali org. syjon, przy pl. Kazimierza W. p. Regina Silberpienigowa referat n. t. „Szalom Aleichem”.

Pod przewodnictwem tow. dra Menderera odbyło się onegdaj zebranie działaczy syjonistycznych w związku z mającą się rozpocząć w najbliższych dniach akcją na „Kofer Haam”. Z ramienia centrali „Keren Hajesod” w Krakowie wziął udział w powyższym zebraniu p. dyr. Finkelsztajn, który przedstawił i cele włączając się mającej akcji „Kofer Haam” zapowiadając, że w akcji tej na terenie m. Tarnowa weźmie udział dyr. centrali w Jeruzolimie L. Jafie. Postanowiono utworzyć obywatelski komitet celom przeprowadzenia na szeroką skalę zakrojonej akcji „Kofer Haam”.

Pod przewodnictwem tow. Gelbacha odbyło się dnia 10 m. posiedzenie komisji czytelników, prowadzonej przy tut. org. syjonistycznej, na którym po omówieniu całokształtu spraw dotyczących czytelników, postanowiono wprowadzić w czynienie stałe dzienne, tudzież zaprzemierować całą szereg nowych czasopism, wreszcie utwierdzić członkom org. młodzieżowych korzystanie z czytelników. Nadmienić należy, że czytelnicy cieszą się liczną frekwencją, zwłaszcza, że zapłacono jest w cały szereg dzienników, tygodników i miesięczników w języku polskim, hebrajskim, żydowskim i niemieckim.

Akcja legitymacyjna jest już na ukończeniu. Dotychczasowy przebieg akcji jest bardzo zadowalający, wynikiem czego widzi się bardzo pomyślnie. Kto legitymacji partyjnej jeszcze nie wykupił, winien to uczynić w najbliższych już dniach.

Z życia „Bnej-Syjonu”

Rok bieżący rozpoczął się pod znakiem intensywnie pracy wewnątrz organizacji. Za inicjatywą referenta kulturalnego tow. mgra Manna stworzono dwa seminaria dokształcające dla młodszych członków Bnej Syjonu. Pogadanki i wylicz seminariów odbywają się b. często i cieszą się wielką frekwencją członków. Jednocześnie z różnymi zagadnieniami z życia syjonistycznego przeobraża się również działy ogólne jak np. socjologia, biologia i t. d.

W najbliższym czasie zostanie zorganizowane seminarium dla najstarszych członków.

Prócz tego zostały również utworzone kursy języka angielskiego pod kierownictwem tow. N. Manow.

W każdą sobotę odbywają się planarne zebrania z referatami różnych towarzyszy, które gromadzą wszystkich członków organizacji. Zwyłe dyskusje, które rozwijają się po referatach wskazują na wielkie zainteresowanie członków dla wszelkich przejawów naszego życia narodowego jako też dla zagadnień ogólnych.

Nader sprawnie pracuje również komisja imprezowa pod kierownictwem tow. T. Brudera, która przygotowuje obecnie wielki doroczny dancing Bnej-Syjonu, mający się odbyć w dniu 14 stycznia 1939 r. w salach Bristolu.

T. Braun

Wykaz puszek ścennych za październik 1938

Lazar Wachs zł 7,21, Menasche Wachtel zł 6,50, Wyznawca Gminy Izraelczka zł 5,—, dr. Jeczek zł 4,—, Bernard Baron zł 2,27, organizacja Gordonia zł 2,27, po 2,—, Irma Wierzowa, Katz i Fleischer, Herman Fluhr, T. Bruder, Mojżesz Spiro zł 1,10, dr. Grünberg zł 1,72, Henryk Fluhr zł 1,67, F. M. Weissberg zł 1,51, organizacja Akiba zł 1,34, J. Israelowicz zł 1,38, Apteka Leucha zł 1,30, Henryk Holländer zł 1,28, Dawid Lubasch zł 1,25, Henryk Wymysier zł 1,25, Osterweil i Padwe zł 1,24, Chaskel Biegeleisen zł 1,15, Helena Leserowa zł 1,15, Aron Choczner zł 1,02, po 1,—, dr. Ofnifer, Tow. Eskontowe, Majer Weiss, Wolf Laufer, Maurycy Katz, Herman Osterweil, Benjamin Katz, Abraham Spielman, mgr Kuhnberg, organizacja Hitachud, Wolf Götler, organizacja Bnej-syjon, dr. Wolf Schenkel, inż. Orszitser, Gellerowa, Izrael Osterweil, Izak Steinhauz, dr. Schönfeld, Róża Römer, Stow. Kupców, Marja Kimmel, Samuel Weintraub, Moses Schiff, Chaim Belier, 0,95, B. C. Kellier 0,91, T. Wechsler (Galicia) 0,85, S. Fleck 0,73, Fastowice 0,71, po 0,70: Jakub Seiden, Jechiel Engel, Józef Kornito, Blaser 0,68, Szymon Dorflich 0,60, Izak Kosz 0,60, dyr. Lieblit 0,58, Abraham Eber 0,57, Aron Taub 0,57, dr. Salza 0,57, Regina Bursztyn 0,57, Mandelbaumowie 0,55, Reinowice 0,55, Józef Geldzähler 0,55, Wiktor Thaler 0,54, Hugo Finder 0,52, Ożjasz Karanek 0,52, po 0,50: Natan Kleinhändler, M. Schwanenfeld, prof. J. Malkisch, Samuel Zughaft, Adolf Schiff, Ozer König, Samuel Seiwel, inż. Lazar Holloschütz, Leon Fleischer, Kleinmann, Moses Leibell, Salomon Hirschfeld, C. M. Citronbaum, Izrael Reich, Apfelbaum, dr. Adolf Fink, Aron Reinhold, Szymon Koch, Sabina Schiff, Jakobowicz, Herman Teitelbaum, Rachela Weisman, Kornreich i Fessel, Chaim Reich, Anisfeld, S. Fischelberg, Izak Hellin, Gustaw Feldbaum, Cecylja Goldstein, dr. Adolf Katz, Izrael Bajer, Herman Sommer, B. C. Lion, Dawid Leibell, dr. Muskatentheil, Ożjasz Wurzel, inż. Schiff, Plugha Hanoar Hacijon, dr. Menderer, Aron Siedischer, Lederberger, W. Gruschow, dr. Fenichel, Emil Blumenkranz, dr. Neuman, Melchowa, Regina Gelbowa, drowa Maschlerowa, Benzion Weitz, Feiwisch Katz, inż. Löffelholz, Eljasz Lieberfreund, Zygm. Fenichel, dr. Goldberg, Ansel Feuer, F. m. Tekla, Aszer, Osterweil, Leib Hönig, inż. Engelberg, Izrael Keitsch, Leon Borgentich, F. m. Swarz, S. Rappaport, (Grafi), Silberman, Eitka Beck, R. Ladner, Adolf ponizej 0,50 zł 13,29.

Pan Gustaw Feldbaum złożył 5 zł za wystawienie mu przez p. dra Abrahama Salza poświęcenia.

Ślub: Senfi—Backenrecht zebrane przez tow. R. Waskerzównę i L. Kwadrata dnia 20.08. Kohn in—Amisfeld zebrane przez tow. Juliusza Reiza zł 10,20. Spangeler—Sontag zebrane przez tow. L. Kwadrata dnia 16. B. Spangelaera zł 6,05.

IMI: Jechiel Kutz zł 4,20, Feingold zł 2,30, Groder zł 2,06, Rösler 0,86, Herman Lerner 0,65, Pinkas Bursztyn zł 1,33.

Miejscowe Kolo Keren Kajemet urządził w sobotę, dnia 21 m. o godz. 8,30 wiecz. Uroczysty Wiecór poświęcony 37-lecia K. K. L.

We czwartek, dnia 2 lutego b. r. odbędzie się Walne Zebranie miejscowego koła K. K. L. z udziałem dyr. Centrali krakowskiej tow. M. Wiesenfelda.

ברוכותי הכבודות לש"ש משה ברוכיותי לנפשו
יחזקאל ופננה קורן

Pracownicy państwowi wobec wyborów samorządowych

Na plenarnym posiedzeniu zarządu Komitetu Porozumiewawczego Pracowników Państwowych, Samorządowych i Prywatnych uchwalono wobec nadchodzących wyborów samorządowych zająć na razie stanowisko wyekscykujące. Ponadto wybrano komisję wyborczą złożoną z pp. dra Szymańskiego, Gągoli, Kreizy, Bema, Jakusa i Kawalerskiego, której zadaniem będzie zbadanie sytuacji na froncie wyborczym na tujejszym terenie.

Ze sportu

Samson mistrzem podokręgu tarnowskiego

Po rozgrywkach odbytych w ubiegłą sobotę i niedzielę w Tarnowie, Nowym Sączu i Krośnie, tytuł mistrza podokręgu na rok 1939 zdobyła drużyna Samsonu, bez utraty punktu. Równie szanse na drugie miejsce posiadają Jutrzenka i Makkabi (Nowy Sącz), przy czym zdecydowanie tytuł spotkanie między Samsonem i Makkabi, które ma się odbyć w najbliższą niedzielę w Nowym Sączu. W wypadku zwycięstwa Samsonu o tytule mistrza rozstrzygnie lepszy stosunek setów.

Samson — Jutrzenka 4:1

Poszczególne wyniki: Sommer — Schacher 2:1, Turnheim — Weg 2:1, Schiff — Kamm 2:0, Ritter — Ablöser 2:1, Spindler — Lebenkorn 2:0.

Sędziowali pp. Linzenberg i L. Gelbachs.

Samson — Gideon (Krosno) 5:0

Jutrzenka — Makkabi (Nowy Sącz) 3:2

Stan tabeli jest następujący:

Klub	Ilość grn punktów	Stos. partii
1 Samson	5	23:2
2 Makkabi (N. Sącz)	5	14:11
3 Jutrzenka	6	16:14
4 Gideon (Krosno)	6	2:28

Ge-Be

O morderstwo rabunkowe

Dwaj murarze Henryk Paika i Aleksander Kubala pracowali razem w Pustkowie, a mieszkali razem w Maszkenicach. Spali nawet w jednym łóżku. Przez całą tydzień pracowali w Pustkowie, a na niedzielę powracali zazwyczaj do Maszkenic. Dnia 19 listopada 1938 r. otrzymali wypłatę. W drodze do Maszkenic Henryk Paika uderzył Kubalę kilkakrotnie młotkiem w głowę, powodując uszkodzenie substancji mózgowych, w następstwie czego Kubala zmarł, przy czym Paika zabrał mu 70 zł.

Na rozprawie Paika przyznał się do czynu, tłumacząc jednak obroną konieczną. W wyniku rozprawy Paika został skazany na dożywotnie więzienie.

Za kradzież kółkowych brylantowych

Józefa Bockowa i Bronisława Pietraszewska zostały skazane po 3 lata więzienia za to, że dnia 21 kwietnia 1938 r. przy wysiadaniu z pociągu w Dębicy skradły Annie Brodiewiczowej z Tarnobrzega parę kółkowych brylantowych wartości przeszło 4.000 zł i 450 zł w gotówce.

Kronika

Bnej Syjon. Sobota, 14 stycznia 1939 o godz. 8 wiecz. Wielki Doroczny Dancing Bnej Syjonu w salach Bristolu. — Poniedziałek 16 bm. o godz. 8,30 wieczór seminarium tow. mgra Manna z referatem tegoż. — Środa 18 b. m. o godz. 8,30 wieczór seminarium tow. Arganda. — Czwartek 19 b. m. o godz. 8,30 wieczór seminarium tow. mgra Manna z referatem tow. Brauna.

Wizo urządził kurs języka polskiego dla uchodźców z Niemiec. Zgłoszenia w lokalni Wizar przy ul. Kopernika 10 (partia) od godz. 6—8 wieczór. Uchodźcy mogą korzystać z czytelników Wiza. — W poniedziałek dnia 17 bm. odbędzie się posiedzenie wydziału.

— We wtorek 18 bm. o godz. 4,30 herbata z ref. dra Pfeifera „O ciągłość żydowskiej kultury”. — W sobotę dnia 14 b. m. o godz. 8, wieczór towarzyski.

Amatyz srebrnych lisów. Abraham Wachtel zamieszkały przy ul. Wałowej 41 zgłosił komisarzowi P. P., że skradziono mu z mieszkania 2 srebrne lisy i wyroby tytoniowe łącznej wartości około 500 zł.

Nagły zgon. 74-letni cieśla Wojciech Ostrega, zamieszkały przy ul. Widok 405, zmarł nagle na pl. pod Dębem na skutek aneurizmu mięśnia sercowego.

Samobójstwo. 48-letnia Emilia Gargacz popęliła samobójstwo przez powieszenie się w klatce schodowej domu przy ul. Krakowskiej 45. Przyczyna — rośnięcie nerwowo.

Z Zrzeszenia Kupców i Przemysłowców

Z okazji jubileuszu 25 lecia istnienia Zrzeszenia przedstawicieli handlowych i komisanów w Warszawie przesłało Zrzeszenie powyższej organizacji życzenia dalszej owocnej pracy zawodowej.

Dnia 3 stycznia br. odbyła się w lokalu Zrzeszenia konferencja porozumiewawcza pracodawców oraz delegatów związku zawodowego w sprawie odnowienia układu zbiorowego i podwyżki płac pracowników biurowych i handlowych w przemyśle bielizniarskim. Postulaty pracowników zreferował p. Gottlob a stanowisko pracodawców sformułował pp. Gerstner, Osterweil i Padwe. Uchwalono, że delegaci związku zawodowego mają po dniu 15 stycznia br. rozpocząć indywidualne pertraktacje z zainteresowanymi przedsiębiorstwami.

W związku z potrzebą remontu lokalu Zrzeszenia celem przystosowania tegoż dla celów organizacyjnych, zebrali dyskusyjnie, odczytów, zgromadzeń i t. d. 26 grudnia się zgromadzić i uchwały wydziału z dnia 26 grudnia 1938 r. o p. T. Członków nasylić z uprzejmą prośbą o owarowanie na powyższy cel dowolnego, jednorazowego datku w wysokości co najmniej miesięcznej składki członkowskiej. Apellację do P. T. Członków, by datku powyższego nie odmawiali, komunikuje się zarazem, iż datki te zbierac będą bieżąc kursor Zrzeszenia za pokwitowaniem.

W niedzielę 8 m. bm. odbył się w sali odczytowej Zrzeszenia referat redaktora Józefa Diamanta z Krakowa n. t. „Poleżenie gospodarcze Żydów w Polsce”. Prelegent w dwugodzinny, piękny pod względem formy i treściwym referacie omówił aktualne problemy gospodarcze w skali międzynarodowej oraz wewnętrznie państwowej ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji gospodarczej Żydów w Polsce. Niezmienne ciekawość i głęboki ujęty wywodom, prelegenta przysłuchiwały się z dużym zainteresowaniem obliczeni zreszcie publiczności.

Ceny ogłoszeń: Strona 350 zł, 1/4 str. 175 zł, 1/8 str. 90 zł, 1/16 str. 45 zł, 1/32 str. 22 zł, 1/64 str. 11 zł. Prenumerata: Miesięcznie zł 1-10, kwartalnie zł 3-30, półrocznie zł 6-60, rocznie 13-20.

Przed tekstem 100% drożej. Drobne za słowo 30 gr. Prenumerata zagraniczna miesięcznie zł 1-50